

Den første læsning, vi hørte her i dag, var de kendte ord fra Prædikerens bog i Det gamle Testamente om, at alting har en tid. Der er en tid til at fødes og en tid til at dø. Der er en tid til at plante og en tid til at rydde.

Prædikerens Bog fortæller om den uundgåelige bevægelse i et menneskets liv og om rytmen, pulsslaget og omskifteligheden i en bevægelig og skrøbelig verden.

Ordene i Prædikerens bog læses også i den jødiske tradition, hører til som læsning til i forbindelse med den jødiske løvhyttefest, Hag Hassukkot.

Løvhyttefesten er den fest, jøder fejrer, når høsten, frugthøsten er ved at være i hus. Det er en fest, hvor man glæder sig over Guds frelse og de afgrøder, jorden har givet.

Når Prædikerens bog bliver læst i forbindelse med den jødiske høstfest, er det måske for at sætte den, der har høstet, på plads. Ikke for at nedgøre det arbejde, som er gjort, og de hænder, som har arbejdet og slidt med at få høsten i hus, men ordene i Prædikerens bog er med til at sætte det menneskelige virke i perspektiv.

Vi bliver nemlig i Prædikerens bog mindet om livets vilkår, og som en jødisk fortolker har formuleret det: Prædikerens Bog er også med til at ” uddybe glæden over høsten og livet”.

I Prædikerens ord hører vi, hvordan vi ikke kun skal stræbe efter verdens rigdom, idet de jo er flygtige. Vi skal derimod stræbe efter det evige, selv om vi hverken selv kan forstå eller udregne alle situationer, hvorpå Guds retfærdighed grunder sig. Vi skal stræbe efter det evige i tillid til, at vi ved Guds nåde og som hans skabninger får lov til at være del af hans plan med verden. At vi i vores egen jag efter vind, bliver mødt af Guds Helligånd. At vi i vores egen tomhed mødes af hans guddommelige fylde.

✠

Bladene, der blev grønne i maj, lysegrønne og lette, har nu i højsommeren fået den dybere grønne farve. Siden skal bladene falde, og de vil ligge der gulnede på jorden for siden at opløses i den våde efterårsjord.

På samme måde med den varme sommervind. Den bliver siden kold og vil feje gennem gaderne.

Alting har sin tid. Ikke blot bladene skal forgå, vinden blæser og mennesket dør. Alt har sin tid. Alt her på jord er underlagt forgængeligheden, forvitringen. Selv den rigeste her på jord, og den som høster mest og hvis lader bugner, undgår ikke dette vilkår.

Det er i den forbindelse ganske tankvækkende, at Prædikerens bog litterært bliver tilskrevet den overmåde rige og vise Kong Salomon, søn af David.

Salomon var, hvad vi kunne kalde det, solkongen i Det gamle Israel. Han var konge, da Israel var stort. Og hans visdom og rigdom var kendt ud over datidens område. Han gjorde Jerusalem til et centrum, hvor man gerne kom og søgte råd. men selv han, (hvis vi for en stund tager traditionen på ordet, om at Salomon var forfatter til Prædikerens Bog), så var han sig altså sin skrøbelighed bevidst.

Også han den rige og vise konge måtte erfare, at det altsammen, rigdommen og høsten, har sin tid.

⌘

Et andet sted i Prædikerens Bog skriver forfatteren: " Jeg så, at visdom har samme fortrin som lys for mørke. men jeg skønnede også, at en og samme skæbne rammer begge...Tåbens skæbne rammer begge. Min visdom er således også tomhed." (Prædikerens 2,13-14).

For Prædikereren spiller det tydeligvis en rolle, at han ikke kan se nogen retfærdighed i livet. Han ved nok, at visdom er at fortrække frem for dårskab. Men han kan på den anden side se, at samme skæbne står foran såvel den vise som dåren.

"Tåbens skæbne rammer også mig", konstaterer han og slutter deraf: "Min visdom er således også tomhed, for den hjælper mig ikke, når det gælder". Prædikerens ord bundet således i, at han ikke kan se, hvad et menneske får for sin flid. Han ser, at visdommen ikke slår til eller garanterer mennesket nogen sikker gevinst, ligesom heller ikke velstand, dygtighed, mådehold og indsigt gør det.

Prædikereren kan man andre ord ikke se Guds retfærdighed. Han synes, der skulle være en sikkerhed for den, der gør en ekstra indsats, at der skulle være forskel som efter fortjeneste, og at det altså ikke burde regne lige meget over den vise som over tåben. Men han erfarer, at sådan forholder det sig ikke. Regnen falder over os alle.

På den anden side holder Prædikereren fast i, sådan som vi også har hørt det i idag, at Gud har gjort alting godt og rigtigt til rette tid. Blot har han altså lagt os verdens gang på sinde uden, at vi kan finde ud af noget som helst af, hvad Gud gør.

Gud har dog, i følge Prædikerens bog gjort alting godt og lagt alt rigtig til rette. Eller som Jesus siger det i evangeliet i dag: "Ikke en spurv falder til jorden, uden at jeres fader er med den". Der er således i såvel Prædikerens bog som i Jesu ord en tillid til Guds magt og hans retfærdighed.

Jesu formulerer det på denne måde, at alle vores hovedhår talt. Og det, hvor mange hår, vi end har på hovedet. Netop dette billede af de talte hovedhår er et godt billede på Guds almagt og omsorg. For hvem tæller hår. Det gør den, der stryger barnet på hovedet. Den, som holder barnet i sin hånd og mærker hovedets runding. Det gør den elskede, den, der stryger en over håret, Det gør den, der sidder ved den døendes leje. Den, der elsker og holder af. Guds almagt og Guds kærlighed er nært forbundne. De kan ikke tænkes hver for sig.

✠

Prædikerens bog læses i jødisk tradition i forbindelse med høstfesten. Det er også godt, at vi hører disse ord nu, hvor sommeren er fuld af fedme, jordbærerne på retur, men hvor frugterne skal modnes, nu hvor haverne blomstrer og markerne og skovene er rige og grønne.

Godt, at vi midt i sommerens frodighed, at vi da hører Jesu ord om Guds almagt. Ikke kun for at få vores uformåenhed udstillet eller for at få udbasuneret den tomhed, som kan fylde os i sind og hjerte, men derimod for, at det skal understreges, hvordan alt er givet os af Gud og at han ikke glemmer. Guds almagt, det at han tæller vores hovedhår, kan her kun uddybe vores taknemmelighed og glæde over høsten og livet.

Al verdens rigdom og vores egen jag efter vind kan vi hverken leve af eller leve for. Vi skal stræbe efter det evige, selv om vi hverken kan forstå eller udregne alle de situationer, hvorpå Guds retfærdighed grunder sig. Vi skal stræbe efter det evige i tillid til, at vi ved Guds nåde mødes af ham, i vores egne tomhed af hans guddommelige fylde.

Det ske i Jesu navn. Amen

Salmer

743 Nu rinder solen op

309 Bøj, o Helligånd, os alle

392 Himlene, Herre

36 Befal du dine veje

447 Herren strækker ud sin arm

674 v1.2 og 7 Sov sødt, barnlille

Nadver: 41 Lille Guds barn, hvad skader dig

752 Morgenstund har guld i mund
